This Question Paper contains 12 printed pages.

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. : 101252

156(GE)

(March, 2022)

Time : 3 Hours] ***[Maximum Marks : 100***

સૂચનાઓ :

1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ અને 64 પ્રશ્નો છે.
2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
4) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જવાબ લખવા.
5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

વિભાગ - A

■ **નીચે આપેલા 1 થી 15 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C) પસંદ કરીને લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.** **[15]**

1) રોજગારીની તકોની વૃદ્ધિ શાના પર આધારિત છે ?
   (A) નાણાં
   (B) આર્થિક વિકાસ
   (C) જનસંખ્યા

2) રાજ્ય સરકારમાં ઉદ્યોગની કામચલાઉ નોંધણી કરાવવા માટે સૌ પ્રથમ શેની જરૂર પડે છે ?
   (A) D. P. R.
   (B) V. P. R.
   (C) P. P. R.

3) વિસ્તૃત યોજનાકીય અહેવાલના મુખ્ય ત્રણ ઘટકોમાં નીચેના એકનો સમાવેશ થતો નથી.
   (A) સંશોધન શક્યતા
   (B) બજાર શક્યતા
   (C) ઉત્પાદન શક્યતા

4) માહિતી એકત્રીકરણની કઈ પધ્ધતિમાં ગ્રાહકોના જૂથની પસંદગી કરવાની હોય છે ?

(A) અવલોકન પધ્ધતિ

(B) પ્રયોગ પધ્ધતિ

(C) સર્વેક્ષણ પધ્ધતિ

5) તાલિમ અને પ્રશિક્ષણ કઈ સંસ્થા આપે છે ?

(A) રાજ્ય નાણાંકીય નિગમ

(B) રાષ્ટ્રીય લઘુઉદ્યોગ નિગમ

(C) ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા

6) કુલ આવક – કુલ ખર્ચ = ...

(A) નફો

(B) મૂડી

(C) કુલ રોકાણ

7) ભારતમાં સહકારી સંસ્થા માટે 'કો-ઓપરેટીવ સોસાયટીઝ એક્ટ' કયા વર્ષમાં અમલમાં આવ્યો છે ?

(A) 1947

(B) 1904

(C) 1956

8) વેચાણવેરો એ કયા પ્રકારનો વેરો છે ?

(A) અન્ય વેરો

(B) પ્રત્યક્ષ વેરો

(C) પરોક્ષ વેરો

9) કર્મચારીને તેના કામના બદલામાં અપાતુ નાણાંકીય વળતર એટલે શું ?

(A) વેતન

(B) બોનસ

(C) ભથ્થું

10) ઔદ્યોગિક એકમની પ્રગતિ માટે શું આવશ્યક છે ?

(A) વેચાણ

(B) નવીનીકરણ

(C) ઉત્પાદન

11) યંત્ર સામગ્રીની ખરીદીનો ખર્ચ એ કઈ મૂડીનો ભાગ છે ?
   (A) કાર્યકારી મૂડી
   (B) પડતર મૂડી
   (C) સ્થિર મૂડી

12) બજારનો રાજા કોણ છે ?
   (A) ગ્રાહક
   (B) ઉત્પાદક
   (C) સરકાર

13) નીચેનામાંથી કઈ કાર્યશીલ મૂડી નથી ?
   (A) વાહન
   (B) રોકડ
   (C) દેવાદારો

14) આબકારી જકાત કયા માલ પર લાગું પડે છે ?
   (A) સંગ્રહ માલ
   (B) વેચાણ માલ
   (C) ઉત્પાદિત માલ

15) સંચાલનનું અંતિમ કાર્ય કયું છે ?
   (A) નિર્ણય
   (B) આયોજન
   (C) પ્રશ્ન ઉકેલ

વિભાગ - B

નીચે આપેલા 16 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોના જવાબ એક વિધાનમાં લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે. **[15]**

16) નવા ઔદ્યોગિક એકમની સ્થાપના કોણ કરે છે ?

17) યોજનાનો કુલ ખર્ચ એટલે શું ?

18) માંગ અને પુરવઠા વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

19) ભારતમાં કયા ક્ષેત્રનું બજાર ઘણું વિશાળ છે ?

20) નાણાંકીય સાધનોના બે સ્રોતો કયા છે ?

21) ખાનગી કંપનીમાં વધુ માં વધુ કેટલા સભ્યો હોય છે ?

22) આબકારી જકાત કોણ ઉઘરાવે છે ?

23) લઘુ ઔદ્યોગિક એકમની વ્યાખ્યા આપો.

24) સર્જનશીલતા અને નવીનીકરણ વચ્ચે શો સંબંધ છે ?

25) 'રાખનું રતન' શબ્દ કોને માટે વપરાયો છે ?

26) માનવ સંસાધનનો ઈષ્ટ ઉપયોગ એટલે શું ?

27) ઉદ્યોગ સાહસિકનું અંતિમ લક્ષ્ય કયું હોય છે ?

28) દેવાંરૂપે મૂડીની કિંમતને શું કહેવાય ?

29) કરાર અને સમજૂતિ વચ્ચે કેવો સંબંધ છે ?

30) વાટાઘાટમાં બંને પક્ષો કેવું વલણ ધરાવતા હોવા જોઈએ ?

વિભાગ - C

■ **નીચે આપેલા 31થી 44 પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે 10 પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્તમાં જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્ન ના 2 ગુણ છે.**

31) ઉદ્યોગ સાહસિક કયાં કયાં સમૃધ્ધિનાં દ્વાર ખોલી આપે છે ?

32) આનુષંગિક આવશ્યક સેવાઓ કઈ કઈ છે ? તે જણાવો.

33) નાણાંકીય શક્યતા એટલે શું ?

34) રેન્ડમ સેમ્પલ એટલે શું ?

35) ઔદ્યોગિક એકમમાં કયા કયા હેતુ માટે બાંધકામ કરવામાં આવે છે ?

36) સ્થાયી મૂડીનાં ઘટકોનાં નામ આપો.

37) વ્યક્તિગત માલિકીનો અર્થ જણાવો.

38) આવકવેરો એટલે શું ? તેમાં સમાવિષ્ટ બાબતો જણાવો.

39) માનવ સંસાધન સંચાલન એટલે શું ?

40) શ્રી રંગાચાર્ય તેની સફળતાનો યશ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમ તાલીમને આપતાં શું સૂચવે છે ?

41) બજાર સંશોધનની પ્રક્રિયાના તબક્કા દર્શાવો.

42) કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ?

43) વેલ્યુ એડેડ ટેક્ષ (VAT) એટલે શું ?

44) ઉદ્યોગ સાહસિકતા માટે ગંગારામ બારસ્કરનો દાખલો શું સાબિત કરે છે ?

વિભાગ - D

નીચે આપેલા 45 થી 58 સુધીના લઘુ પ્રશ્નો છે. ગમે તે 10 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે. **[30]**

45) 'ઉદ્યોગ સાહસિકતા ઉત્તમ વિકલ્પ છે.' સમજાવો.

46) સ્થિર મૂડી અને કાર્યશીલ મૂડી વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

47) P. P. R. અને D. P. R. વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

48) બજાર સર્વેક્ષણમાં માહિતીના એકત્રીકરણના સંભવિત અવરોધો જણાવો.

49) તકનિકી વિશ્લેષણ વિશે કયા ચાવીરૂપ પ્રશ્નોના જવાબ મેળવવામાં આવે છે ?

50) ઉત્પાદન પૂર્વેના કયા કયા ખર્ચાઓ હોય છે ?

51) આબકારી જકાત અને વેચાણવેરા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

52) કારાખાના નો કાયદો (1948) ની મુખ્ય જોગવાઈઓ જણાવો.

53) સંચાલકોની વર્તણૂંકની ખાસિયતો કયા પ્રકારની હોય છે ?

54) વાટાઘાટના ત્રણ તબક્કા સમજાવો.

55) કેયુર શારદાના ઉદ્યોગ સાહસિક તરીકે ધંધાના વિકાસના તબક્કા જણાવો.

56) નાના એકમની સફળતાના ચાર આધાર જણાવો.

57) વિસ્તૃત યોજનાકીય અહેવાલ (D. P. R.) નાં ઘટકોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

58) ઉત્પાદન સંચાલનની મુખ્ય બાબતો કઈ છે ?

વિભાગ - E

■ **નીચે આપેલા 59 થી 64 નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો છે. માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે. (ગમે તે 4)**

59) પ્રાથમિક યોજનાકીય અહેવાલ તૈયાર કરવાના લાભ જણાવો.

60) બજાર સર્વેક્ષણ માટે પ્રશ્નાવલી કઈ રીતે તૈયાર કરી શકાય ?

61) ભાગીદારીની વ્યાખ્યા આપી ભાગીદારોના પ્રકાર જણાવો.

62) નમૂનો પસંદ કરવાની જુદી જુદી પધ્ધતિઓ સમજાવો.

63) સંચાલનનાં કાર્યો સમજાવો. (ગમે તે પાંચ)

64) માલસામાનની યોગ્ય પ્રાપ્તી એટલે શું વિગતવાર સમજાવો.

◆◆◆

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. :

156(E)

(March, 2022)

Time : 3 Hours] *[Maximum Marks : 100*

Instructions :

1) **This question paper contains 5 sections and total 64 questions.**
2) **All questions are compulsory.**
3) **Figures at the right side indicate full marks of the questions.**
4) **Answer according to instructions of the questions.**
5) **Start a new section on a new page.**

SECTION - A

■ **Questions from 1 to 15 are multiple choice type questions. Select and write the correct answer from the given options A, B, C. Each question carries 1 mark:** **[15]**

1) On what do the opportunities of employment depend?
   (A) Money
   (B) Economic development
   (C) Population

2) For the temporary registration of industry in the state government first of all what is required?
   (A) D.P.R
   (B) V.P.R
   (C) P.P.R

3) Which one of the following is not considered in the main three components of Detailed project report?
   (A) Possibility of Innovation
   (B) Possibility of Market
   (C) Possibility of Production

4) In which method of information collection, selection of the group of consumers is needed?

(A) Observation method

(B) Experimental method

(C) Survey method

5) Which organisation provides training and education?

(A) State financial corporation

(B) National small scale industrial corporation

(C) Industrial training institute

6) Total income –Total expenditure = ________

(A) Profit

(B) Capital

(C) Total investment

7) In which year did the "Co-operative So. Act" come in force in India?

(A) 1947

(B) 1904

(C) 1956

8) Sales tax is a tax:______

(A) Other tax

(B) Direct tax

(C) Indirect tax

9) What is meant by financial remuneration given to the employee in exchange of his work?

(A) Salary

(B) Bonus

(C) Allowance

10) What is necessary for the development of an industrial unit?

(A) Sales

(B) Innovation

(C) Production

11) Which portion of capital is the expense of purchase of machines?

(A) Working capital

(B) Cost capital

(C) Fixed capital

12) Who is the king of market?

(A) Customer

(B) Producer

(C) Government

13) Which of the following is not working capital?

(A) Vehicle

(B) Cash

(C) Debtors

14) Excise duty is levied on which goods?

(A) Stored goods

(B) Sale of goods

(C) Produced goods

15) What is the last function of management?

(A) Decision

(B) Planning

(C) Problem Solving

SECTION - B

■ **Answer the questions from 16 to 30 in one sentence each. Each question carries 1 mark :** **[15]**

16) Who establishes a new industrial unit?

17) What does total project expense mean?

18) Explain the relation between Demand and Supply.

19) The market of which field in India is very Large?

20) What are the two sources of monetary instruments?

21) What is the maximum number of members in a private company?

22) Who collects the Excise duty?

23) Give the definition of Small Industrial Unit.

24) What is the relation between Creativity and Innovation?

25) For whom is the word "Rakh nu ratan" used?

26) What is the optimum use of human capital?

27) What is the target goal of an entrepreneur?

28) What is called the capital price in the form of debts?

29) What is the relation between contract and M.O.U?

30) What kind of attitude should both the parties have while negotiation?

SECTION - C

■ **Answer the questions from 31 to 44 in short. They carry 2 marks each (Any 10):** **[20]**

31) Which doors of prosperity does an entrepreneur open?

32) What is necessary service?

33) What are monetary possibilities?

34) What is a random sample?

35) What is the purpose of building in Industrial unit?

36) Give the names of the component of fixed capital.

37) Give the definition of sole proprietorship.

38) What is Income Tax? Explain the various elements of it.

39) What is human resource management?

40) Mr. Rangacharya obliges his success to the entrepreneurship development programme. What does he say about it?

41) Describe the stage of the process of market innovation.

42) What is the working capital?

43) What does value added tax mean?

44) What does the example of Gangaram Baraskar prove for entrepreneurship?

SECTION - D

■ **The following questions from 45 to 58 are short answer type questions carrying 3 marks each. Answer them as instructed (Any 10):** **[30]**

45) "Entrepreneurship is the best option", Explain.

46) Give the difference between fixed capital and working capital.

47) What is the difference between PPR and DPR?

48) Show the possible obstacles of information accumulation in market survey.

49) Which key-questions are answered while doing technical gathering?

50) What are the costs before actual production?

51) Differentiate between excise duty and sales tax.

52) Explain the main elements of Factory Act-1948.

53) Write types of behavioural characteristics of administrators.

54) Explain the three phases of negotiation.

55) Show the stage of business development of Keyur Sharda as an entrepreneur.

56) Explain the four Local support of the success of a small unit.

57) Discuss in brief the factors of Detailed Project Report (D.P.R.).

58) What are the main aspects of production management?

SECTION - E

■ **Questions from 59 to 64 are essay type questions. Answer them as directed. Each question carries 5 marks (Any 4):** **[20]**

59) State the advantages of preparing Preliminary Project Report.

60) How can we prepare questionnaire for market survey?

61) Give the definition of partnership. Explain the types of partners.

62) Explain the different method of choosing sampling plan.

63) Explain the functions of management. (Any Five)

64) What is meant by proper receiving of the goods? Explain in detail.

◆◆◆